

ΟΝΟΜΑ: _____

Ενότητα 2 : Στο σπίτι και στη γειτονιά

Η φίλη μας η Αργυρώ 2

ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ - ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

ΑΝΤΙΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- **Αντίθετες ή αντίθετα** λέγονται οι λέξεις που έχουν αντίθετη έννοια.

π.χ. μέρα - νύχτα, μακρύς - κοντός, μεγάλος - μικρός,
φως - σκοτάδι, ανοίγω - κλείνω.

ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΛΕΞΕΙΣ

- **Σύνθετες** είναι οι λέξεις που γίνονται από άλλες (απλές) αν τις ενώσουμε.

π.χ. ανοίγω (απλή) + κλείνω (απλή) = ανοιγοκλείνω (σύνθετη)

- **Απλή** είναι κάθε λέξη που δεν είναι σύνθετη.

Οι απλές λέξεις που ενώνονται για να φτιάξουν τη σύνθετη λέξη, λέγονται **συνθετικά**. Τα συνθετικά πολλές φορές ενώνονται με το «ο» που λέγεται συνδετικό φωνήεν.

π.χ. ανάβω (πρώτο συνθετικό) + σβήνω (δεύτερο συνθετικό) =
αναβ**ο**σβήνω (σύνθετη)

Ασκήσεις

1. Γράφω δίπλα σε κάθε ρήμα το αντίθετό του.

μπαίνω: βγαίνω

κοιμάμαι: ξυπνώ

ανοίγω: κλείνω

δένω: ξεδένω

σκεπάζω: ξεσκεπάζω

ράβω: ξηλώνω

φεύγω: έρχομαι/επιστρέφω

κρυώνω: ζεσταίνομαι

ΓΕΩΡΓΙΑ ΜΟΥΤΖΟΥΡΗ | <https://teachergeorgiasclass.weebly.com/>

2. Βρίσκω την αντίθετη της κάθε λέξης.

νέος: γέρος/ ηλικιωμένος

κάτω: πάνω

ήρεμος: αναστατωμένος

μακριά: κοντά

άρρωστος: υγιής

αργά: γρήγορα

όμορφος: άσχημος

καλά: κακά/άσχημα

3. Σχηματίζω σύνθετες λέξεις.

ανεβαίνω + κατεβαίνω : ανεβοκατεβαίνω

πηγαίνω + έρχομαι: πηγαينوέρχομαι

άνεμος + μύλος : ανεμόμυλος

μαχαίρι + πιρούνι : μαχαιροπίρουνο

χελιδόνι + φωλιά: χελιδονοφωλιά

4. Βρίσκω τα συνθετικά των παρακάτω λέξεων.

σκουρόχρωμος: σκούρο + χρώμα

κουμπότρυπα: κουμπί + τρύπα

βατραχοπέδιλα: βάτραχος + πέδιλο

αγριοκάτσικο: άγριο + κασίκι

5. Γράφω ξανά τις προτάσεις αντικαθιστώντας τις υπογραμμισμένες φράσεις με σύνθετες λέξεις.

Στην κινεζική κουζίνα αγαπούν τα γλυκά και ξινά φαγητά.

Στην κινέζικη κουζίνα αγαπούν τα γλυκόξινα φαγητά.

Η αδερφή της Κατερίνας είναι ψηλή και λιγνή.

Η αδελφή της Κατερίνας είναι ψηλόλιγνη.

Ο Καραγκιόζης έχει μαύρα μάτια.

Ο Καραγκιόζης είναι μαυρομάτης.